

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR BANKO LUMINOR BANK AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2023-11-22 Nr. 429-519
Vilnius

Lietuvos bankas gavo advokato Y. Y. (toliau – pareiškėjos atstovas), atstovaujančio X. X. (toliau – pareiškėja) interesams, kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir banko *Luminor Bank AS*, veikiančio per skyrių Lietuvoje, (toliau – bankas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2023 m. rugpjūčio 7 d. 17 val. 28 min. 45 sek. iš pareiškėjos atsiskaitomosios sąskaitos banke buvo atlikta 979 Eur mokėjimo operacija gavėjai Z. Z. (Z. Z.) (toliau – Operacija).

Tą pačią dieną 18 val. 1 min. pareiškėja kreipėsi telefonu į banką ir pranešė, kad gavo trumpąją SMS žinutę, kurioje buvo nurodyta, kad dėl pareiškėjai paskirtos baudos jos sąskaitoje buvo rezervuota dalis lėšų. SMS pranešime buvo aktyvi nuoroda, ją paspaudusi pareiškėja galėjo neva susipažinti su jai paskirta bauda. Pareiškėja teigia paspaudusi aktyvią nuorodą, atsidariusiame interneto puslapyje suvedusi prisijungimo prie banko interneto banko aplinkos duomenis, taip pat „Smart-ID“ paskyros PIN1 ir PIN2 kodus. Suvedusi kodus pareiškėja pastebėjo jos sąskaitoje įvykdytą jos neautorizuotą Operaciją.

Pokalbio metu pareiškėjai teikiama interneto banko paslauga buvo užblokuota. Banko darbuotoja taip pat informavo pareiškėją, kad Operacija yra įvykdyta ir jos sustabdyti nėra galimybės. Papildomai banko darbuotoja pareiškėjai patarė kreiptis į fizinį banko skyrių, kad būtų suteiktas naujas prisijungimo prie interneto banko kodas ir užpildyta lėšų susigrąžinimo paraiška.

2023 m. rugpjūčio 8 d. pareiškėja pakartotinai susisiekė su banku. Telefoninio pokalbio metu banko darbuotojas nurodė, kad pareiškėja vis dėlto turi galimybę užpildyti „Prašymą atšaukti / tikslinti pervedimą“, ir padėjo pareiškėjai jį užpildyti.

2023 m. rugpjūčio 8 d. pareiškėjos pateikto prašymo pagrindu bankas kreipėsi į lėšų gavėjo banką ir bandė sugrąžinti Operacijos metu pervestas lėšas. 2023 m. rugpjūčio 9 d. iš lėšų gavėjo banko buvo gautas atsakymas, jog gavėjo bankas neturi galimybės grąžinti lėšų.

Remdamasis visa surinkta informacija, bankas priėmė sprendimą atsisakyti pareiškėjai atlyginti jos patirtus nuostolius, nes nustatė, kad pareiškėja pati, būdama labai neatsargi, patvirtino Operaciją. Pareiškėja su tuo nesutiko, todėl tarp šalių kilo ginčas.

Kreipimesi į Lietuvos banką pareiškėjos atstovas prašo įpareigoti banką grąžinti Operacijos metu iš pareiškėjos atsiskaitomosios sąskaitos nurašytas lėšas, t. y. 979 Eur. Pareiškėjos atstovas Lietuvos bankui nurodė analogiškas aplinkybes kaip ir pareiškėja kreipimesi į banką. Pareiškėjos atstovo teigimu, aplinkybė, kad Operacija buvo įvykdyta kaip momentinis pavedimas, nėra svarbi, nes tai neatleidžia banko nuo pareigos nedelsiant imtis visų Operacijos stabdymo arba atšaukimo veiksmų, kreiptis į gavėjo banką ir taip bandyti sugrąžinti pareiškėjos prarastas lėšas. Pareiškėjos atstovas pabrėžė, kad bankas nėra atleidžiamas nuo pareigos suteikti pareiškėjai visą tinkamą informaciją ir pagalbą sukčiavimo atveju. Pareiškėjos atstovo teigimu, pareiškėja atliko visus veiksmus, kuriuos galėjo ir turėjo atlikti šioje situacijoje, t. y. iš karto, kai buvo įvykdyta Operacija, kreipėsi į banką, tačiau būtent dėl banko darbuotojų kvalifikacijos stokos ir klaidų bankas nemėgino sugrąžinti pareiškėjos prarastų lėšų.

Pareiškėjos atstovas teigia, kad bankas nepateikė įrodymų, kad būta pareiškėjos sukčiavimo arba didelio neatsargumo požymių. Pareiškėjos atstovo teigimu, vertinant konkrečią situaciją, t. y. pareiškėjos veiksmus, apgaulės aplinkybes ir jų tikroviškumą, banko

nebendradarbiavimą, neteisėtą veikimą ir neprofesionalumą, pareiškėja negali būti laikoma kaip veikusi labai neatsargiai.

Pareiškėjos atstovas pabrėžė, kad inicijuojant Operaciją nebuvo nurodyta mokėjimo paskirtis ir gavėjas, bankui įtarimų nesukėlė ir nemaža Operacijos suma. Taigi, atsižvelgdamas į teisės aktų nuostatas ir į tai, kad bankas veikė neprofesionaliai bei nekvalifikuotai, pareiškėjos atstovas prašo tenkinti pareiškėjos reikalavimą.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi bankas nurodo nesutinkąs su pareiškėjos reikalavimu ir prašo jį atmesti. Banko teigimu, pareiškėjai buvo sudarytos visos sąlygos susipažinti su Operacijos detalėmis ir jos nepatvirtinti. Taigi, banko teigimu, pareiškėjos veiksmai vienareikšmiškai laikytini kaip labai neatsargūs.

Bankas nurodo, kad pareiškėja nesilaikė šalių sudarytos sutarties nuostatų ir aktyviais savo veiksmais tretiesiems asmenims atskleidė personalizuotus saugumo duomenis. Pareiškėjai atsiųstas SMS pranešimas akivaizdžiai buvo siųstas ne oficialios institucijos, o nuoroda, kurią pareiškėja paspaudė, buvo kitokia, nei naudojama prisijungti prie Administracinių ir viešųjų elektroninių paslaugų portalo. Be to, suklastota banko svetainė, į kurią buvo nukreipta pareiškėja, tiek struktūra, tiek vizualiai neatitiko originalaus banko puslapio išdėstymo, o tam tikri mygtukai, susiję su produktais, kalbos keitimu ir pan., neveikė. Kadangi pareiškėjos atliekami veiksmai nevedė prie tariamos informacijos apie gautą nuobaudą, tai pareiškėjai turėjo sukelti abejonių dėl veiksmų tinkamumo. Banko teigimu, pareiškėjos tikslas turėjo būti prisijungti prie Administracinių ir viešųjų elektroninių paslaugų portalo, patvirtinti savo tapatybę per banko interneto banką ir patikrinti paskirtos baudos arba rezervuotų lėšų dydį, o ne atlikti Operaciją.

Bankas pabrėžė, kad, pareiškėjai patvirtinus Operaciją, ji buvo įvykdyta kaip momentinis pavedimas, t. y. nedelsiant, o tokių mokėjimo operacijų atšaukti nėra galimybės. Bankas pripažįsta, kad per pirmąją pareiškėjos konsultaciją buvo galima iš karto užpildyti Prašymą atšaukti arba tikslinti pervedimą, tačiau vis tiek nebūtų buvusios galimybės atšaukti ar sustabdyti Operacijos.

Banko teigimu, apie sukčių vykdomas atakas ir bandymus išvilioti lėšas bankas reguliariai savo interneto puslapyje įspėja klientus, dar kovo mėnesį bankas įspėjo klientus apie suaktyvėjusį suklastotų žinučių siuntimą, o pareiškėjos nurodytu el. pašto adresu 2023 m. vasario 15 d. ir 2023 m. gegužės 23 d. siuntė el. laiškus su naudinga informacija, kaip apsisaugoti nuo sukčių.

Dėl šių priežasčių, remdamasis atsiliepime išdėstytais argumentais, bankas nurodo, kad pareiškėjos elgesys buvo labai neatsargus, visi nuostoliai pagal teisės aktų nuostatas turėtų tekti pačiai pareiškėjai, todėl bankas prašo atmesti pareiškėjos reikalavimą kaip nepagrįstą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Pareiškėjos ir banko ginčas kilo dėl banko atsisakymo gražinti pareiškėjai Operacijos metu iš jos atsiskaitomosios sąskaitos banke pervestą sumą. Pareiškėja neigia autorizavusi Operaciją, todėl mano, kad bankas šio mokėjimo lėšas turi gražinti pareiškėjai. Banko vertinimu, pareiškėjos veiksams būdingas didelis neatsargumas, todėl bankas mano, kad negali būti įpareigotas Operacijos sumos gražinti pareiškėjai.

Mokėjimo paslaugų teikėjų veiklą ir atsakomybę, mokėjimo paslaugas, jų teikimo sąlygas ir informavimo apie šias sąlygas reikalavimus, mokėjimo operacijų autorizavimą ir vykdymą, mokėjimo paslaugų vartotojų ir mokėjimo paslaugų teikėjų teises ir pareigas, susijusias su mokėjimo paslaugomis, kai mokėjimo paslaugų teikimas yra verslas, reglamentuoja Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymas.

Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokėjimo operacija laikoma autorizuota tik tada, kai mokėtojas duoda sutikimą įvykdyti mokėjimo operaciją. Jeigu mokėtojo sutikimo įvykdyti mokėjimo operaciją nėra, laikoma, kad mokėjimo operacija yra neautorizuota (Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 2 dalis).

Pareiškėjos nurodytos aplinkybės, kad Operacija nėra pareiškėjos autorizuota, o pareiškėjos personalizuotus saugumo duomenis ir pareiškėjos sutikimą tretieji asmenys gavo apgaulės būdu, bankas atsiliepime neginčija. Priešingai, bankas savo paaiškinimuose nurodo, kad dėl pareiškėjos atskleistų duomenų tretieji asmenys įgijo galimybę inicijuoti Operaciją. Dėl šios priežasties yra akivaizdu, kad Operacijos inicijavimas ir patvirtinimas neatitiko pačios pareiškėjos valios, nors formaliai (pagal išorinius požymius) ir sutapo su pareiškėjos ir banko sutarta sutikimo atlikti mokėjimo operacijas davimo forma ir tvarka. Atsižvelgdamas į tai, Lietuvos bankas daro išvadą, kad Operacija, atlikta nesant pareiškėjos valios ir jai net nežinant apie Operacijos inicijavimo aplinkybę bei neišreiškus jokių valinių veiksmų patvirtinti Operaciją, laikytina neautorizuota.

Siekdamas išspręsti tarp šalių kilusį ginčą ir įvertinti pareiškėjos bankui keliamo reikalavimo pagrįstumą, Lietuvos bankas vertins, ar bankas: 1) atsisakydamas grąžinti pareiškėjai Operacijos metu pervestas lėšas, pagrįstai rėmėsi Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalimi; 2) pagrįstai nesustabdė ir (ar) neatšaukė Operacijos vykdymo; 3) veiksmus atliko tinkamai ir ar pareiškėja patyrė nuostolių dėl banko galimai atliktų netinkamų veiksmų.

1. Dėl Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalies taikymo

Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokėtojui tenka visi dėl neautorizuotų mokėjimo operacijų atsiradę nuostoliai, jeigu jis juos patyrė veikdamas nesąžiningai arba tyčia ar dėl didelio neatsargumo neįvykdęs vienos ar kelių šio įstatymo 34 straipsnyje nustatytų pareigų.

Taip pat svarbu pažymėti, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra konstatavęs, kad įstatyme nustatyta tokia mokėtojo paslaugų teikėjo atsakomybės už neautorizuotą mokėjimą sistema, pagal kurią mokėtojas turi teisę į neautorizuotos operacijos sumos sugrąžinimą, o mokėtojo paslaugos teikėjas turi pareigą ją sugrąžinti, išskyrus atvejus, jei nustatoma, kad: 1) mokėtojas veikia nesąžiningai; 2) mokėtojas tyčia ar dėl didelio neatsargumo pažeidžia vieną ar kelias Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje nustatytas mokėtojo pareigas, susijusias su mokėjimo priemonėmis ir personalizuotais saugumo duomenimis. Nurodyta mokėtojo paslaugų teikėjo atsakomybės už neautorizuotą mokėjimą sistema reiškia griežtąją mokėtojo paslaugų teikėjo atsakomybę už atliktas neautorizuotas mokėjimo operacijas, t. y. atsakomybę be kaltės. Kita vertus, mokėtojo paslaugų teikėjo atsakomybė be kaltės neeliminuoja paties mokėtojo pareigos elgtis rūpestingai ir atsakingai. Todėl tuo atveju, jei mokėtojas elgiasi nesąžiningai ar tyčia ar dėl didelio neatsargumo pažeidžia įstatyme jam nustatytas pareigas, paslaugos teikėjas yra atleidžiamas nuo atsakomybės. Ne bet kokių mokėtojo pareigų nevykdymas yra pagrindas atleisti mokėtojo paslaugos teikėją nuo atsakomybės, o būtent Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje nustatytų mokėtojo pareigų, kurios susijusios su mokėjimo priemonėmis ir personalizuotais saugumo duomenimis, be to, paprastas mokėtojo neatsargumas nėra laikomas mokėtojo paslaugos teikėjo atleidimo nuo atsakomybės sąlyga¹.

Duomenų, kad nagrinėjamu atveju pareiškėja galėjo veikti nesąžiningai arba tyčia, nėra, todėl galimas mokėtojo sukčiavimas, kaip pagrindas atleisti mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėją nuo pareigos atlyginti mokėtojui nuostolius dėl neautorizuotos mokėjimo operacijos įvykdymo, šiame sprendime atskirai nebus plačiau analizuojamas.

Taigi, sprendžiant, ar banko atsisakymas grąžinti pareiškėjai Operacijos sumą laikytinas pagrįstu, būtina įvertinti, ar pareiškėjos elgesys, atskleidžiant tretiesiems asmenims personalizuotus saugumo duomenis, vertintinas kaip didelis neatsargumas, dėl kurio su mokėjimo operacijos įvykdymu atsiradę nuostoliai, kaip nustatyta Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalyje, tektų pačiam pareiškėjai.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra išaiškinęs, kad didelis neatsargumas pasireiškia neprotingu arba išskirtiniu rūpestingumo nebuvimu, kai asmuo nėra tiek rūpestingas, kiek akivaizdžiai būtina esamomis aplinkybėmis². Didelis mokėtojo neatsargumas gali būti konstatuojamas tik tuomet, jei mokėtojas elgėsi labai nerūpestingai. Kad mokėtojas elgėsi labai nerūpestingai, turi įrodyti mokėjimo paslaugų teikėjas, pateikdamas konkrečius tokį elgesį pagrindžiančius įrodymus. Ši įrodinėjimo našta negali būti perkelta mokėtojui³.

Dėl mokėtojo neatsargumo laipsnio vertinimo, pagrindinių jo kriterijų ir glaudaus ryšio su ginčo byloje nustatytų individualių specifinių aplinkybių visuma Lietuvos bankas yra ne kartą

¹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2023 m. rugsėjo 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-182-1075/2023, 44 punktas.

² Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. balandžio 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-180-378/2017.

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2023 m. rugsėjo 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-182-1075/2023, 82 punktas.

plačiau pasisakęs savo ginčų nagrinėjimo praktikoje⁴, todėl šiame sprendime bus pasisakoma tik šiai konkrečiai ginčo bylai aktualiais aspektais.

Neautorizuotos mokėjimo operacijos įvykdymo atveju didelis neatsargumas yra sietinas su vienos ar kelių Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje mokėtojų nustatytų pareigų, susijusių su mokėjimo priemone ir personalizuotais saugumo duomenimis, nevykdymu. Kaip yra konstatavęs Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, neautorizuotos mokėjimo operacijos atveju mokėjimo paslaugų teikėjas turi įrodyti ne tik tai, kad mokėtojas pažeidė vieną ar kelias Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje nustatytas mokėtojo pareigas, susijusias su mokėjimo priemonėmis ir personalizuotais saugumo duomenimis, bet ir kad tai padarė dėl didelio neatsargumo⁵.

Mokėjimų įstatymo 34 straipsnis nustato mokėtojo pareigą naudotis jam išduota mokėjimo priemone (nagrinėjamu atveju – mokėjimo kortele) pagal jos išdavimą ir naudojimą reglamentuojančias sąlygas, o sužinojus apie jos praradimą, vagystę arba neteisėtą pasisavinimą ar neautorizuotą jos naudojimą, nedelsiant apie tai pranešti mokėjimo paslaugų teikėjui arba jo nurodytam subjektui (Mokėjimų įstatymo 34 straipsnio 1 dalis), taip pat pareigą, gavus mokėjimo priemonę, imtis veiksmų, kad būtų apsaugoti personalizuoti saugumo duomenys (Mokėjimų įstatymo 34 straipsnio 2 dalis).

Panašios pareigos nustatytos banko ir pareiškėjos bendrąją sutartį sudarančių Banko mokėjimo paslaugų teikimo sąlygų 7.3.1 papunktyje: „internetu banke vykdomos mokėjimo operacijos autorizuojamos naudojant Kliento atpažinimo priemones, kurias Klientas / Sąskaitos valdytojas privalo saugoti šiose mokėjimo paslaugų teikimo sąlygose nustatyta tvarka. Tokiu būdu patvirtinti dokumentai, laikomi patvirtintais Kliento ir turinčiais tokią pat teisinę galią, kaip ir Kliento ar jo atstovo pasirašyti popieriniai dokumentai.“ Tų pačių sąlygų 7.3.4 papunktyje yra įtvirtinta, kad „Klientas / Sąskaitų valdytojas privalo užtikrinti jam patiktų Kliento atpažinimo priemonių saugumą: neturi teisės jų perduoti nei kitam asmeniui, nei kitam Sąskaitos valdytojui, nei bet kokiam kitam Kliento atstovui; įsipareigoja laikyti juos paslapyje, nerašyti jų ant popieriaus, ant kitokių daiktų bei laikyti kitokiame, išskyrus Banko suteiktame, pavidale“, o 9.2 papunktyje įtvirtinta kliento, turinčio teisę naudotis mokėjimo priemone, pareiga: „Klientas, gavęs mokėjimo priemonę, privalo imtis veiksmų, kad apsaugotų Personalizuotus saugumo duomenis.“

Taigi, pirmiau aptartos mokėjimo paslaugų sutarties (ją sudarančių dokumentų) nuostatos aiškiai nustato, kad už mokėjimo ir tapatybės patvirtinimo priemonių personalizuotų saugumo duomenų konfidencialumą yra atsakingas mokėtojas, šiuo atveju – pareiškėja, ji privalo užtikrinti, kad minėti duomenys netaptų žinomi tretiesiems asmenims. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad pareiškėjos elgesys būtų laikomas kaip atitinkantis mokėjimo priemonės išdavimą ir naudojimą reglamentuojančias sąlygas, jei būtų nustatyta, kad pareiškėja ėmėsi adekvačių veiksmų (arba priešingai – nustačius, kad nuo tam tikrų veiksmų susilaikė) tam, kad jai banko išduotų mokėjimo priemonių personalizuotų saugumo duomenų, įgalinančių inicijuoti ir tvirtinti mokėjimus, konfidencialumas būtų tinkamai užtikrintas ir jie būtų naudojami šalių sutartinius santykius reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka bei sąlygomis.

Vis dėlto, įvertinus ginčo byloje esančius duomenis ir ginčo nagrinėjimo metu nustatytas aplinkybes, išvados, kad pareiškėjos elgesys atitiko banko nustatytas naudojimosi mokėjimo priemonėmis sąlygas ir buvo adekvatus, pakankamas tam, kad pareiškėjai nustatytos pareigos, susijusios su mokėjimo priemonių personalizuotų saugumo duomenų konfidencialumo užtikrinimu, būtų tinkamai įvykdytos, daryti negalima.

Nors pareiškėjai atsiųstas SMS pranešimas galėjo sukurti pirmąjį įspūdį, kad šis pranešimas išsiųstas tam tikros institucijos, tačiau tai, kad pareiškėja iki personalizuotų duomenų atskleidimo (pateikimo suklastotoje interneto svetainėje) nesudvejojo pranešime nurodytos informacijos ir jai nepažįstamo siuntėjo patikimumu, leidžia teigti, kad pareiškėjos elgesys inicijuojant Operaciją nebuvo itin apdairus ir atsargus.

Pažymėtina, kad pareiškėja, gavusi SMS pranešimą, turėjo įvertinti SMS pranešimo siuntėją ir pranešimo turinį. SMS pranešimas buvo atsiųstas iš siuntėjo, kuris buvo pavadintas „paslaugos“, nors pranešimą neva siuntė valstybinė institucija, be to, atsiųstas SMS pranešimas buvo parašytas be lietuviškų raidžių, o pats jo turinys skatino pareiškėją tik peržiūrėti informaciją, kad dėl baudos pareiškėjos sąskaitoje buvo rezervuota dalis lėšų, o ne sumokėti pačią baudą⁶. Pareiškėja į šias aplinkybes neatkreipė dėmesio, paspaudė SMS pranešime

⁴ Pavyzdžiui, ginčo bylos Nr. [2022-00586](#) ir [2022-02496](#).

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2023 m. rugsėjo 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-182-1075/2023, 78 punktą.

⁶ SMS pranešimo tekstas: „Del esancios baudos rezervavome dali pinigų nuo jūsu sąskaitos, peržiurekite cia:“

pateiktą aktyvią nuorodą ir buvo nukreipta į suklastotą Elektroninių valdžios vartų tinklalapį, kuriame, pasirinkusi, kad yra banko klientė, turėjo suvesti prisijungimui prie banko sąskaitos reikalingus duomenis, t. y. naudotojo ID ir asmens kodą. Taip tretieji asmenys įgijo galimybę inicijuoti prisijungimą prie tikrosios pareiškėjos banko interneto banko aplinkos.

Po šių veiksmų pareiškėjos „Smart-ID“ programėlės ekrane pasirodė pranešimas, kad pareiškėja jungiasi prie banko interneto banko aplinkos, ir buvo prašoma suvesti „Smart-ID“ paskyros PIN1 kodą, kurį pareiškėja suvedė, o tai leido tretiesiems asmenims prisijungti prie tikrosios pareiškėjos banko interneto banko paskyros.

Svarbu ir tai, kad pareiškėja neskyrė pakankamai dėmesio tam, kad tinkamai susipažintų su veiksmu, kurį jos prašoma patvirtinti, t. y. kad buvo prašoma „Smart-ID“ paskyroje suvesti PIN2 kodą, kuriuo pareiškėja turėjo patvirtinti Operaciją. Šiame pareiškėjai pateiktame lange, be kitos informacijos, buvo nurodyta ir tvirtinama suma, t. y. 979 Eur. Neperžiūrėjus pranešimo apie paskirtą baudą, sąskaitoje rezervuotos sumos (tai skatino atlikti pareiškėjos gautame SMS pranešime pateiktas tekstas) ir nežinant tikslios baudos sumos, pareiškėjai turėjo kilti pagrįstų abejonių, kodėl prašoma patvirtinti būtent tokio dydžio sumą ir kodėl (už kokias tariamai nesumokėtas baudas) yra atliekama Operacija.

Vis dėlto, vertinant pareiškėjos elgesį būtent nagrinėjamo ginčo aplinkybių ir prieš pareiškėją nukreiptos specifinės sukčiavimo atakos kontekste, esminėmis aplinkybėmis, nustatant pareiškėjos neatsargumo laipsnį, Lietuvos banko nuomone, laikytina tai, kad pareiškėjai nesukėlė jokių įtarimų, kad SMS pranešimas yra atsiųstas neaiškaus siuntėjo, nors suklastotame SMS pranešime yra nurodyta, kad pareiškėjai neva buvo paskirta bauda ir yra rezervuotos lėšos, taip pat tai, kad nors pareiškėjai SMS pranešime buvo nurodoma, kad ji paspaudusi aktyvią nuorodą turi tik peržiūrėti informaciją apie jai paskirtą baudą ir rezervuotas lėšas, pareiškėja nedvejodama atliko visiškai kitus veiksmus, nei buvo prašoma atlikti jai siųstame SMS pranešime, t. y. ne susipažino su pranešimu apie tariamai paskirtą baudą ir rezervuotas lėšas jos sąskaitoje, o iš karto patvirtinto Operaciją.

Kaip minėta, pagal banko mokėjimo paslaugų teikimo sąlygas, personalizuotų saugumo duomenų pateikimas minėtose sąlygose numatytais atvejais laikomas kliento (šiuo atveju – pareiškėjos) sutikimu įvykdyti mokėjimo operaciją, lėšas nurašant iš kliento (šiuo atveju – pareiškėjos) sąskaitos. Atitinkamai ginčo byloje nėra jokių duomenų, kad pareiškėja būtų kvestionavusi SMS pranešime nurodytą tekstą ir pateiktos nuorodos tikrumą, o jei tokių abejonių turėjo, nėra jokių duomenų, kad šias abejones būtų bandžiusi išsklaidyti, patikrinti gautą informaciją. Pareiškėjai taip pat nesukėlė įtarimų ir jai atsiųsto SMS pranešimo, kuris yra parašytas be lietuviškų raidžių, turinys.

Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad banko viešai skelbiamose saugaus naudojimosi elektroninėmis paslaugomis rekomendacijose banko klientai raginami prisijungti prie banko paskyros tik per oficialų banko tinklalapį arba banko programėlę, jungiantis prie banko interneto banko įsitikinti, ar yra tinkamas banko interneto banko adresas, įvertinti svetainę, kurioje suveda personalizuotus saugumo duomenis, t. y. patikrinti, ar veikia visi mygtukai, ir pan. Taip pat bankas pateikė duomenis, kad 2023 m. kovo mėn. visus klientus įspėjo apie suaktyvėjusį suklastotų žinučių siuntimą⁷. Be to, pareiškėja 2023 m. vasario 15 d. ir 2023 m. gegužės 23 d. el. laiškais asmeniškai buvo įspėta, kad būtų budri, nes sukčiai aktyviai vilioja bankų klientų duomenis.

Taigi, iš šių duomenų matyti, kad bankas prevenciškai dėjo pastangas tam, kad pareiškėja būtų supažindinta su sukčiavimo elektroninėje erdvėje rizikomis bei tapatybės patvirtinimo priemonės saugaus naudojimo, jos personalizuotų saugumo žymenų suvedimo ir atskleidimo reikšme bei teisinėmis pasekmėmis.

Vis dėlto atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi bankas, siekdamas pagrįsti priimtą sprendimą, akcentavo, kad pareiškėja turėjo galimybę įvertinti atsiųstas tinklalapių nuorodas ir pastebėti, kad jos yra netikros. Bankas teigia ne kartą el. paštu informavęs pareiškėją, kaip galima atpažinti sukčių ataką, t. y. kad pareiškėja turi įvertinti, jog banko interneto adresas turi būti *dnb.lt*, interneto svetainėse turi būti aktyvūs visi mygtukai, reikia patikrinti, ar atsidaręs tinklalapis atitinka realią banko interneto svetainę.

Lietuvos banko vertinimu, nagrinėjamo atveju bankas nepagrįstai perkelia visą atsakomybę pareiškėjai ir nurodo, kad pareiškėja turi atlikti visus pirmiau minėtus veiksmus. Svarbu pažymėti, kad nagrinėjamo ginčo atveju matyti, kad suklastota svetainė tiek vizualiai (tiek pagal spalvą, tiek pagal išdėstytų mygtukų eilės tvarką), tiek dėl pateikiamos informacijos

<https://epaslaugos.asm-prisijungti-lt.info>."

⁷ Paskelbtas tekstas: <https://www.luminor.lt/lt/naujienos/luminor-perspeja-padaugejo-bandymu-ismilioti-pinigus>

buvo itin panaši į tikrąją banko interneto svetainę. Vidutinis vartotojas, šiuo atveju ir pareiškėja, siekdamas prisijungti prie internetinės banko paskyros, neprivalo tikrinti ir vertinti kiekvieno mygtuko funkcionalumo (paspausti ir patikrinti, ar visi mygtukai aktyvūs), žinoti, kokią informaciją, kokia tvarka ir išdėstymu įprastai bankas pateikia savo realioje interneto svetainėje, ir tikrinti ją kiekvieną kartą jungiantis prie banko interneto banko paskyros, ypač atsižvelgiant į tai, kad bankas bet kada tokią informaciją ir jos išdėstymą gali keisti.

Galiausiai, bankas savo klientus ragina nuolat tikrinti, ar interneto adresas atitinka realiai banko naudojamą svetainės adresą, kuriuo jungiamasi prie realios banko interneto banko aplinkos, t. y. *dnb.lt*. Lietuvos banko vertinimu, šie banko klientams pateikti įrodymai taip pat yra vertintini kritiškai, nes toks prisijungimo prie banko interneto banko paskyros adresas neatitinka realaus banko pavadinimo, todėl tiek pareiškėja, tiek kiti klientai gali būti klaidinami, prie kurio banko paskyros jie jungiasi.

Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytą informaciją, manytina, kad banko argumentai, kad pareiškėja turėjo galimybę įvertinti atsiųstų tinklalapių nuorodų tikrumą ir jose teikiamą informaciją ir turėjo pastebėti, kad interneto svetainė yra suklastota, yra nepagrįsti, todėl atmestini.

Vis dėlto, išanalizavęs visas nustatytas aplinkybes ir ginčo byloje esančius duomenis, Lietuvos bankas daro išvadą, kad šiuo konkrečiu atveju vertinti pareiškėjos elgesio kaip atsargaus ir apdairaus ar tik neatsargaus nėra galima.

Kaip matyti iš nustatytų aplinkybių, Operaciją tretieji asmenys be pareiškėjos žinios galėjo atlikti tik dėl to, kad pareiškėja, būdama labai neatsargi, netinkamai įvykdė Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje ir su banku sudarytoje sutartyje įtvirtintus saugaus naudojimo reikalavimus. Kaip jau minėta, remiantis nustatytais duomenimis, pareiškėja, gavusi trečiųjų asmenų siųstą pranešimą, neįvertinusi, kad SMS pranešimas yra siunčiamas nežinomo siuntėjo ir parašytas be lietuviškų raidžių, nedvejodama (kaip pripažįsta) paspaudė jame pateiktą nuorodą ir suklastotame interneto puslapyje nurodė savo personalizuotus saugumo duomenis, neįsitikinusi siųsto pranešimo ir jame pateiktos nuorodos tikrumu. Be to, pareiškėja neįvertino jai „Smart-ID“ programėlėje rodomos informacijos, kad ji ne tik jungiasi prie tariamai Elektroninių valdžios vartų aplinkos tam, kad peržiūrėtų informaciją apie paskirtą baudą ir rezervuotą lėšų sumą (būtent toks tikslas buvo nurodytas SMS pranešime), tačiau iškart (neperžiūrėjusi šios informacijos, „Smart-ID“ programėlėje rodant tvirtinamą sumą, savo aktyviais veiksmais patvirtinto Operaciją.

Nurodytos aplinkybės leidžia teigti, kad pareiškėja būtent dėl savo didelio neatsargumo neišsaugojo personalizuotų saugumo duomenų konfidencialumo – nesiėmė tų saugumo priemonių, kurių privalėjo imtis, kad būtų tinkamai apsaugoti jai suteiktos mokėjimo priemonės duomenys, ir pati patvirtino Operaciją.

Konstatavus, kad pareiškėja, nesilaikydama jai, kaip mokėtojai, Mokėjimų įstatyme ir sutartyje su banku nustatytų pareigų, susijusių su išduotomis mokėjimo priemonėmis, elgėsi labai neatsargiai, kartu darytina išvada, kad yra pagrindas taikyti Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalį, nustatančią, kad tokiu atveju mokėtojui tenka visi dėl neautorizuotų mokėjimo operacijų atsiradę nuostoliai. Dėl šios priežasties, Lietuvos banko vertinimu, bankas neturi pareigos grąžinti (kompensuoti) pareiškėjai neautorizuotos Operacijos lėšų.

2. Dėl mokėjimo nurodymo neatšaukiamumo

Pareiškėjos atstovas kreipimesi, be kita ko, teigia, kad, pareiškėja, supratusi, jog galėjo būti apgauta sukčių, iškart kreipėsi į banką telefonu, tačiau, nepaisydamas to, pareiškėjos atstovo teigimu, bankas Operaciją vis tiek įvykdė, lėšas pervesdamas gavėjo naudai.

Vertinant pareiškėjos galimybę atšaukti jos vardu pateiktą mokėjimo nurodymą įvykdyti Operaciją, pažymėtina, kad, vadovaujantis Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 1 dalimi, mokėjimo paslaugų vartotojas negali atšaukti mokėjimo nurodymo po to, kai jį gauna mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas, išskyrus šiame straipsnyje nustatytas išimtis. Minėto Mokėjimų įstatymo straipsnio 4 dalyje taip pat nustatyta, kad, pasibaigus 1 dalyje nurodytam laikotarpiui, mokėjimo nurodymas gali būti atšauktas tik tuo atveju, kai dėl to susitaria mokėjimo paslaugų vartotojas ir atitinkamas mokėjimo paslaugų teikėjas, o šio straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais būtinas ir gavėjo sutikimas.

Taigi, pasibaigus Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 1 dalyje nurodytam terminui, mokėjimo nurodymas gali būti atšauktas tik dėl to susitarus vartotojui ir jo mokėjimo paslaugų teikėjui, todėl nurodytos galimybės (t. y. mokėjimo nurodymo atšaukimo) įtvirtinimas Mokėjimų

įstatyme neturėtų būti vertinamas kaip priverstinis lėšų gražinimas mokėtojui, esant jo atitinkamam prašymui (pasibaigus 44 straipsnio 1 dalyje nurodytam terminui).

Banko mokėjimo paslaugų teikimo sąlygų 6.3.3 papunktyje nurodyta, kad mokėjimo nurodymas negali būti atšauktas po to, kai jį iš mokėtojo gauna bankas, išskyrus šiose sąlygose nustatytais atvejais. Mokėjimo nurodymai, nustatyti sąlygų 6.4.2 papunktyje (t. y. kai susitariama juos įvykdyti konkrečią datą ar konkrečiu laikotarpiu), gali būti atšaukti ne vėliau kaip iki darbo dienos, einančios prieš sutartą dieną, pabaigos (6.3.5 papunktis). Pasibaigus banko mokėjimo paslaugų teikimo sąlygų 6.3.3 ir 6.3.5 papunkčiuose nustatytiems terminams, mokėjimo nurodymas gali būti atšauktas tik kliento ir banko susitarimu (6.3.6 papunktis).

Pažymėtina, kad nei Mokėjimų įstatyme, nei šalių susitarime (banko mokėjimo paslaugų teikimo sąlygose) nurodytos sąlygos atšaukti mokėjimo nurodymą įvykdyti Operaciją nagrinėjamo ginčo atveju nebuvo nustatytos, nes pareiškėja į banką dėl Operacijos lėšų gražinimo kreipėsi po to, kai sutikimas vykdyti minėtą mokėjimo operaciją jau buvo duotas ir banko mokėjimo paslaugų teikimo sąlygose nurodytas terminas atšaukti mokėjimo nurodymą jau buvo praėjęs⁸.

Pagal Mokėjimų įstatymo 46 straipsnį, mokėjimo paslaugų teikėjas privalo užtikrinti, kad po mokėjimo nurodymo gavimo mokėjimo operacijos suma būtų įskaityta į mokėjimo nurodyme nurodyto gavėjo sąskaitą minėtame straipsnyje nustatytais terminais, o Mokėjimų įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje nustatyta mokėjimo paslaugų teikėjo atsakomybė už mokėtojo inicijuotos mokėjimo operacijos neįvykdymą, netinkamą ar pavėluotą įvykdymą. Aplinkybė, kad pareiškėjos Operacija iš tiesų yra neautorizuota, nors ir atitiko pareiškėjos ir banko sutartą sutikimo atlikti mokėjimo operaciją davimo tvarką, paaiškėjo vėliau, nei ši Operacija buvo patvirtinta ir įvykdyta. Tai reiškia, kad šiuo atveju bankas neturėjo teisės aktuose nustatyto pagrindo tokio mokėjimo nurodymo nevykdyti ar jį atšaukti.

3. Dėl banko galimai netinkamų veiksmų vertinimo

Pažymėtina, kad pareiškėjos atstovo kreipimesi į Lietuvos banką akcentuojama, kad banko darbuotojai neatliko tinkamai savo veiksmų, t. y. tinkamai pareiškėjos neinformavo apie galimybę užpildyti Prašymą atšaukti / tikslinti pervedimą, todėl laiku nebuvo imtasi priemonių, kad Operacija būtų atšaukta arba lėšos būtų sugražintos iš lėšų gavėjo banko. Taigi, šios nurodomos aplinkybės iš esmės yra reikalavimas taikyti civilinę atsakomybę banko atžvilgiu.

Pagal civilinės atsakomybės sampratą, civilinė atsakomybė – tai turtinė prievolė, kurios viena šalis turi teisę reikalauti atlyginti nuostolius (žalą) ar sumokėti netesybas, o kita šalis privalo atlyginti padarytus nuostolius (žalą) ar sumokėti netesybas (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.245 straipsnio 1 dalis). Civilinė atsakomybė atsiranda esant asmens, įpareigoto atlikti atitinkamus veiksmus ar nuo jų susilaikyti, neteisėtiems veiksams ar neveikimui, kaltei dėl šių neteisėtų veiksmų padarymo ar neveikimo, žalai ir priežastiniam ryšiui tarp veiksmų ar neveikimo ir atsiradusios žalos (CK 6.246–6.249 straipsniai)⁹. Kasacinis teismas savo praktikoje ne kartą yra pažymėjęs, kad sutartinei civilinei atsakomybei žalos (įskaitant negautas pajamas) atlyginimo forma (CK 6.245 straipsnio 3 dalis, 6.256 straipsnis) taikyti nepakanka sutarties neįvykdymo (pažeidimo) fakto – šio teisių gynimo būdo taikymas sietinas su dar trimis sąlygomis – žala (CK 6.249 straipsnis), priežastiniu neteisėtų veiksmų (sutarties pažeidimo) ir žalos ryšiu (CK 6.247 straipsnis) ir skolininko kalte (CK 6.248 straipsnis). Sutartinei civilinei atsakomybei taikyti yra būtinas šių sąlygų visetas – bent vienos sąlygos nebuvimas eliminuoja civilinės atsakomybės taikymo galimybę¹⁰.

Vertinant abiejų šalių pateiktus duomenis, svarbu pažymėti, kad tiek iš pareiškėjos atstovo, tiek iš banko pateiktų duomenų matyti, kad 2023 m. rugpjūčio 7 d. pareiškėjos skambučio bankui metu banko darbuotoja informavo pareiškėją, kad Operacija jau yra įvykdyta, sustabdyti lėšų nėra galimybės. Pokalbio metu banko darbuotoja užblokavo pareiškėjos prisijungimą prie interneto banko sąskaitos ir pasiūlė pareiškėjai kreiptis į fizinį banko skyrių, kad būtų suteiktas naujas prisijungimo prie interneto banko kodas ir užpildytas lėšų susigrąžinimo prašymas.

Svarbu pažymėti, kad bankas tiek atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi, tiek atsakyme į

⁸ Sutikimas vykdyti Operaciją duotas 2023 m. rugpjūčio 7 d. 17:28:45 val., o pareiškėja į banką dėl Operacijos atšaukimo kreipėsi 2023 m. rugpjūčio 7 d. 18:01 val. (skambutis bankui).

⁹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2002 m. balandžio 15 d. nutartis, priimta civilinėje byloje UAB „Vasario koncernas“ v. Teisingumo ministerija, bylos Nr. 3K-3-600/2002.

¹⁰ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. balandžio 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-144-915/2018, 31 punktą.

pareiškėjos pretenziją nurodė, kad banko darbuotoja suklydo, kai pareiškėja pirmą kartą kreipėsi dėl Operacijos lėšų gražinimo: nors Operacija jau buvo įvykdyta ir jos atšaukti nebuvo galimybės, tačiau banko darbuotoja galėjo pareiškėjai pasiūlyti užpildyti Prašymą atšaukti / tikslinti pervedimą, tačiau to nepadarė. Iš pateiktų duomenų matyti, kad pareiškėja šį prašymą užpildė 2023 m. rugpjūčio 8 d., kai pati pakartotinai kreipėsi į banką ir kitas banko darbuotojas nurodė, kad toks prašymas galėjo būti užpildytas. Šio prašymo pagrindu bankas 2023 m. rugpjūčio 8 d. kreipėsi į lėšų gavėjo banką, iš jo 2023 m. rugpjūčio 9 d. gavo atsakymą, kad lėšų susigražinti nėra galimybės.

Lietuvos banko vertinimu, svarbu pažymėti, kad, kaip jau pirmiau šiame sprendime buvo konstatuota, bankas neturėjo teisės aktuose nustatyto pagrindo ir galimybės Operacijos nevykdyti, atšaukti ar ją sustabdyti. Be to, nors, kaip bankas ir pripažįsta, banko darbuotoja suklydo ir pareiškėjai pateikė klaidingą pradinę informaciją apie galimybę pateikti Prašymą atšaukti / tikslinti pervedimą, tačiau iš ginčo byloje esančių duomenų matyti, kad šie banko darbuotojos veiksmai neturėjo įtakos Operacijos atšaukimui, sustabdymui ar lėšų susigražinimui. Iš lėšų gavėjo banko *Revolut Bank UAB* pateikto atsakymo matyti, kad lėšų gavėjo bankas neturi galimybės gražinti lėšų be lėšų gavėjo sutikimo, todėl lėšos pareiškėjai nebūtų buvusios gražintos, net jeigu prašymas būtų buvęs pateiktas anksčiau¹¹. Taigi, šios aplinkybės suponuoja išvadą, kad dėl banko darbuotojos neveikimo, t. y. neinformavimo apie galimybę jau pirmojo pokalbio su pareiškėja metu pateikti Prašymą atšaukti / tikslinti pervedimą, pareiškėja nepatyrė nuostolių, nes lėšų susigražinti jau tuo metu nebuvo galimybės.

Neteisėti veiksmai ir žala yra būtinosios sutartinės atsakomybės sąlygos, t. y., nenustačius jų, nėra pagrindo sutartinei civilinei atsakomybei kilti¹². Tai reiškia, kad, neįrodžius bent vienos iš nurodytų atsakomybės sąlygų, žalos atlyginimas negalimas, nes žalai atlyginti nėra teisinio pagrindo¹³. Kaip buvo konstatuota pirmiau, sutartinei civilinei atsakomybei taikyti būtina nustatyti civilinės atsakomybės sąlygų visetą. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra nurodęs, kad jei ieškovas neįrodo sutarties neįvykdymo, jo įrodinėjami nuostoliai ir priežastinis ryšys yra tik tariami, objektyviai nesusiję su sutartimi ir teismas savo procesiniame sprendime dėl jų gali nepasisakyti¹⁴. Vadinas, nagrinėjamu atveju nenustačius banko neteisėtų veiksmų ir pareiškėjos patirtos žalos kaip būtinųjų civilinės atsakomybės taikymo sąlygų, kitos civilinės atsakomybės sąlygos (kaltė, priežastinis ryšys tarp žalos ir neteisėtų veiksmų) nenustatinėtinos, o pareiškėjos atstovo pateikti argumentai, kad dėl banko darbuotojų netinkamų veiksmų pareiškėja patyrė nuostolių, atmestini kaip nepagrįsti.

Vadovaujantis nustatytomis aplinkybėmis ir ypač atsižvelgiant į tai, kad yra pagrindas taikyti Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalį, bei į tai, kad banko veiksmai vykdant Operaciją laikytini teisėtais ir pagrįstais, taigi, atitinkančiais teisės aktų reikalavimus, darytina išvada, kad tenkinti pareiškėjos reikalavimo ir rekomenduoti bankui kompensuoti pareiškėjai, jos manymu, patirtus nuostolius nėra teisinio pagrindo, todėl pareiškėjos reikalavimai atmestini.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo

¹¹ Lėšų gavėjo banko atsakymas: „Please be aware that unfortunately we cant give you a positive resolution for this issue as the consumers reported belong to our Lithuanian entity and local legislation forbids us from refunding victims without consumer and 39 S consent event if its a fraudulent account. Due to thisLimitation in legislation we are unable to refund you the amount reported.“

¹² Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. gruodžio 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-478/2011; 2012 m. kovo 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-94/2012.

¹³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. vasario 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-5/2009; 2010 m. gegužės 24 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-219/2010; 2013 m. gruodžio 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-634/2013; kt.

¹⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. kovo 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-107/2010.

esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis